

Syna poetowego narodziny

JULIAN TUWIM

CZYHANIE NA BOGA

Syna poetowego narodziny

Prą! Dębowe wrota wywalili,
Wysadzili z zawiasów zawory,
Rozśpiewali się, roztańczyli,
Ni to larwy¹, ni zapustne zmory,
Umaili kwiatami kędzioły,
Aj, pili snąć²! dużo pili!

Dmą w piszczałki, tną w grube basetle,
Sowizdrzały, łokietki, poczwary,
Chochlik, Świstak i Boruta³ stary,
Pan Twardowski⁴ i wiedźma na mietle,
Żydy, pany, mieszczańscy i chłopcy,
Kuse fraki i szerokie popy!

A na przedzie kompanii ochoczej
Marchołt⁵ gruby a sprośny się toczy,
Podryguje, opasły, a sapie,
Z tłustej brody małmazja⁶ mu kapie,
Kwiczy, bestia, tańcząc, wywijając,
Dylu-dylu na badyłu grając!

A witajcieże mi, goście mili!
A bywajcie mi, śmieszki-wesołki!
Hej, pacholki, w rząd ustawiać stołki,
Warzyć jadło, smażyć mięsa polcie,
Będziem jedli, będziem miody pili,
A witajcieże mi, goście mili!
Racz do izby, kochany Marchołcie!

Zabawa, Taniec, Muzyka,
Pijaństwo, Gość

Uczta

¹larwa (starop.) — maska. [przypis edytorski]

²snąć a. snadź (starop.) — widocznie. [przypis edytorski]

³Boruta — diabeł z polskich legend, związany z Łęczycą. [przypis edytorski]

⁴Pan Twardowski — także: Mistrz Twardowski, bohater polskich baśni i legend, szlachcica, który zaprzedał duszę diabłu, zw. polskim Faustem. [przypis edytorski]

⁵Marchołt a. Markolf (łac. Marcolphus) — rubaszny bohater opowieści średniowiecznych, w których występuje on obok biblijnej postaci króla Salomona, a przysłowiowa mądrość króla jest w nich skontrastowana z prostactwem i przyziernością, ale zabawną postawą błazna, jego rozmówcy; teksty o Marchołcie i Salomonie były dialogami, powstawały już od V w. i początkowo miały charakter poważny, dopiero od XII w. przybrały wydźwięk komiczny, począwszy od zredagowanej na terenie Niemiec wersji *Disputationes quas dicuntur habuisse inter se mutuo rex Salomon sapientissimus et Marcolphus facie deformis et turpissimus, tamen ut fertur eloquentissimus* („Dyskusje, które, jako mówią, miały miejsce między królem Salomonem najmądrzejszym a Marcolfem najszeptniejszą i bezwstydną z wyglądu, lecz, wedle przekazu, najwymowniejszym”); polską wersję sporządził Jan z Koszyczek i opublikował w 1521 r. pt. *Rozmowy, które miał król Salomon mądry z Marchołtem grubym a sprośnym, a wszakoż, jako o nim powiadają, barzo z wymownym*; w oparciu o te opowieści powstała sztuka Jana Kasprówicza *Marchołt gruby a sprośny, jego narodzin, życia i śmierci misterium tragicomiczne w obrazach czterech zamknięte*. [przypis edytorski]

⁶małmazja — ogólne określenie odnoszące się do słodkiego wina; pierwotnie nazwa ciemnych, aromatycznych win produkowanych w okolicach miasta Malvasia na Peloponezie. [przypis edytorski]

Chrzczyny u mnie! Chłopak — niech go katy!
Tłuścioch pulchny, czerwony, pyzaty,
Patrzcie — leży: ślipka wybałuszyl,
A nadąsał się czegoś, napuszył,
Mam ja tęgi frasunek z mołojcem!
Hej, Marchołcie, bądź mu chrzestnym ojcem!

Dziecko, Wino, Chrzest,
Zabawa

Śmiał się głośno, kiedy się narodził,
A na czole miał wieniec różany;
Mleka nie chce — wina pilby dzbany!
Książdz-dobrodziej oglądać go chodził,
Mówił, że się Antychryst narodził:
Na świat przyszedł — pomyślcie — pijany!

Książdz nie ochrzcił — wy mi go ochrzczycie!
Toć sto pociech będziem mieli z synem!
A za zdrowie jego mocno pijcie,
A pokropcie go święconym winem,
A wykąpcie go w miodnej kąpieli!
Herasz⁷ diabłu i świętoszkom w Rzymie!
Hulaj dusza! Niech się świat weseli!
Dyjonizy będzie mu na imię!

⁷herasz (starop.) — na szczęście, pomyślności, powodzenia; to dobrze (wykrzyknik oznaczający życzenia lub aprobatę). [przypis edytorski]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na Licencji Wolnej Sztuki 1.3. Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/tuwim-syna-poetowego-narodziny/>

Tekst opracowany na podstawie: Julian Tuwim, Czyhanie na Boga, Skład Główny u Gebethnera i Wolffa, Warszawa 1918.

Wydawca: Fundacja Wolne Lektury

Publikacja zrealizowana w ramach biblioteki Wolne Lektury (wolnelektury.pl). Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Kornel Myczko, Monika Kępska.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).